

پز یارت را بده

حمزه نوذری

جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

سال‌ها قبل پیرمردی را می‌شناختم که بی‌سواد بود اما علاقه زیادی به خواندن داشت. تنها چیزی که می‌توانست بخواند برخی سوره‌های جزء سسی‌ام قرآن بود. هر دفعه با علاقه چند سوره کوتاه که می‌توانست از رو بخواند برای من می‌خواند و بسیار لذت می‌برد. آن پیرمرد سال‌ها پیش از میان ما رفته است، اما همیشه بیرون که می‌رفت چند سوره از جز سی‌ام همراه خود داشت و بارها و بارها می‌خواند. به محض اینکه مرا می‌دید می‌گفت می‌خواهی برایت از روی کتابم بخوانم. ی‌بار مهربان پیرمرد درگذشته، جزوه‌ای بود شامل چند سوره از قرآن که دوست داشت با خود همراه داشته باشد و برای دیگران بخواند. یاد این خاطره که افتادم با خودم گفتم کاش می‌شد ی‌ار مهربانمان را که دوستش داریم این هفته با خود بیرون ببریم. بارها شنیده‌ایم که کتاب، ی‌ار مهربان و بی‌منت است. بیایید این هفته هرچا که هستیم سر کار، مدرسه، دانشگاه، اداره و... کتابی که خوانده‌ایم و دوستش داشته‌ایم، کتابی که بخشی از آن را مطالعه کرده و لذت برده‌ایم، همراه خود ببریم و متن کوتاهی از آن را برای همکار یا همکلاسی خود بخوانیم. قسمتی از آن را انتخاب کنیم و با دیگران در میان بگذاریم یا از تجربه خواندن کتاب دوست‌داشتنی‌مان به دیگران بگویم. بیایید این هفته ی‌ار مهربان خود را هر جای عمومی که می‌رویم با خود ببریم. ی‌ار مهربان ما می‌تواند شعری، دعایی، داستان و روایتی یا بحث علمی باشد. از بردن ی‌ار مهربان و دوست‌داشتنی در جمع دوستان، همکاران، مشتریان و... خجالت نکشیم. رها کنید آن مربی فوتبال که نمی‌داند ارزش ی‌ار مهربان چیست و یا سلبریتی که می‌گفت کتاب را گسائی که بیکار هستند و در خانه نشسته‌اند، می‌نویسند. دانشمند گران‌مایه ما ابوریحان بیرونی به روایتی در اواخر عمر هم وقتی نابینا و ضعیف شده بود و آنگاه که نفس او به شماره افتاده بود، خواست که برایش فلان مسئله از بهمان کتاب را بخوانند. اطرافیان گفتند اکنون چه جای کتاب خواندن و مسئله پرسیدن است و او جواب داد کدام بهتر است؛ بدانم و بمیرم یا نادانسته و جاهل درگذرم؟ مسئله را برای او خواندند و او درگذشت.

پس بیایید این هفته همه دانش‌آموزان با یک کتاب غیردرسی که دوستش دارند به مدرسه بروند، دانشجویان با کتابی که از خواندن آن لذت برده‌اند و چه بسا مسیر زندگی‌شان را تغییر داده در کلاس درس حاضر شوند، کارمندان دولت کتاب به دست وارد محیط کارشان شوند و در فرصت مناسب برای همکارانشان از ی‌ار مهربانشان بگویند، رانندگان تاکسی و تاکسی‌های اینترنتی ی‌ار جایشان را با خود ببرند و در معرض دید قرار دهند و برای مسافرشان از آن بگویند. کارگران نیز می‌توانند چنین کنند و در ساعت ناهار برای هم از ی‌ار مهربانشان بگویند. بیایید همه این هفته ی‌ار مهربانمان را به همه معرفی کنیم و پز یارمان را بدهیم. همه سعی کنیم به ی‌ار مهربان دیگران خوب گوش کنیم. اگر ی‌ار مهربان کسی داعی از کتاب صحیفه سجاده‌یه بود با علاقه گوش دهیم. اگر ی‌ار مهربان کسی شعری عاشقانه نبود با احساساش همراه شویم. اگر ی‌ار مهربان همکلاسی و همکارمان داستان یا رمانی بود که نپسندیدیم، بی‌ادبی نکنیم و درک کنیم که او به هر دلیلی دوستش دارد. این هفته به طور ویژه پز یارت را بده، در محل کار، درس یا جمع دوستانه باشد که همه مسرور شویم.

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۱۱۹۰۳۶۸۶۰

دوشنبه ۲۶ آبان ۱۴۰۴
۲۶ جمادی‌الاول ۱۴۴۷
۷ نوامبر ۲۰۲۵
سال بیست و دوم
شماره ۵۲۵۷
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید: وزیر اطلاعات: طرح مقابله با نفوذ می‌تواند کمک دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی باشد • فصل سرد گیشه سینماها • زمان بازگشت سردار آزمون به میدان

نگاهی به آینده مناسبات ایران و عراق پس از انتخابات پارلمانی

بغداد روی طناب توازن

گزارش تئیریک را در صفحه ۳ بخوانید

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانیدعکس علی شریعت‌زاده، ایران

یادداشت

فیک‌نیوزها، قانون‌گذاری و اخبار جعلی

صالح نقره‌کار

وکیل دادگستری

اخبار جعلی دیگر صرفا یک مشکل اخلاقی یا رسانه‌ای نیست، بلکه به تهدیدی واقعی برای سلامت عمومی، امنیت روانی جامعه و اعتماد ملی تبدیل شده است. ۴- از شایعات مربوط به واکسن و بحران‌های اقتصادی تا اخبار ساختگی درباره چهره‌های سیاسی و فرهنگی، هر روز شاهد تأثیرات مخرب اطلاعات نادرست هستیم؛ اطلاعاتی که می‌توانند تصمیم‌های عمومی را منحرف، بازارها را دچار تلاطم و حتی جان انسان‌ها را تهدید کنند. نظام حقوقی ایران، گرچه مقرراتی درباره نشر اکاذیب و افترا در قانون مجازات اسلامی و قانون جرائم رایانه‌ای دارد، اما این قوانین برای دنیای پیچیده شبکه‌های اجتماعی، الگوریتم‌های توصیه‌گر و انتشار ویروسی محتوا کافی نیستند. در قوانین فعلی، خبر جعلی تعریف مشخصی ندارد و مرز میان خطای غیرعمدی خبرنگار با انتشار هدفمند محتوای گمراه‌کننده روشن نیست.

یادداشت

تروریست خوب، تروریست بد

هانی رستگاران

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

رسانه‌ها و مشی‌های تبلیغاتی جا افتادند. در این چارچوب تاریخی باید به یک تناقض معاصر هم پرداخت؛ احمد الشرع، چهره‌ای که نامش در زمینه رهبری گروه‌هایی مانند جبهه النصره، شاخه‌های مرتبط و براساس اسناد رسمی و تحلیل‌های پارلمانی و بین‌المللی، با گروه‌هایی که در فهرست‌های تروریستی قرار گرفته‌اند، آمده است، به‌تازگی به‌عنوان صاحب‌منصبی سیاسی و حتی میهمان کاخ سفید ظاهر می‌شود؛ رویدادی که برای بسیاری حیرت‌آور و نماد پیچیدگی سیاست بزرگ است. رسانه‌های رسمی گزارش داده‌اند که دیدار او با رئیس‌جمهور آمریکا و پذیرش او در عرصه دیپلماسی رسمی، بحث‌های گسترده‌ای درباره اینکه «آیا برخی از بازیگران سابق خشونت‌طلب می‌توانند به متحد یا ابزار سیاست خارجی تبدیل شوند؟» به راه انداخته است. این پرسش، ریشه در تاریخ تناقض‌آمیز سیاست خارجی بزرگ‌ها دارد؛ گاهی اگر یک بازیگر سابق تندرو به کار منافع راهبردی یک دولت بیاید، نامش «تروریست» می‌شود و اگر در نقطه مقابل منافع همان دولت قرار گیرد، دوباره همان برچسب فعال می‌شود. اما اندر حکایت حماسی گونه تفسیر «تروریست خوب» در برابر «تروریست بد»! مجموع این تجربیات تاریخی و مثال‌های مشخصی مانند حمایت‌های گذشته، جنگ‌های مستقیم و دیدارهای دیپلماتیک اخیر نشان می‌دهد که «تروریست خوب، تروریست بد» درواقع یک طبقه‌بندی رسانه‌ای و سیاسی است که به‌سرعت و بسته به منافع لحظه‌ای تغییر می‌کند. رسانه‌ها و نهادهای اطلاعاتی توان آن را دارند که یک روایت واحد را بازتولید کنند و به مردم جهان غالب کنند؛ گاهی تروریست سابق را رهبر قابل مذاکره معرفی می‌کنند و گاهی قربانی ضروری مبارزه برای آزادی را به‌عنوان تهدید جهانی به تصویر می‌کشند. این فرایند تغییر معنا و هویت سیاسی، تبعات دوربردی دارد؛ بی‌اعتمادی عمومی، آشوب منطقه‌ای و مشروعیتی که با تاکتیک‌های دولت‌ها معامله می‌شود. ما نباید فراموش کنیم که سیاست خارجی مبتنی بر ابزارسازی آدم‌ها برای اهداف کوتاه‌مدت، در بلندمدت بازتاب خطرناکی دارد؛ ساختن و سپس رهاکردن شبکه‌ها و شخصیت‌هایی که بعدا علیه منافع عمومی عمل می‌کنند. یا برعکس، تبدیل چهره‌های خشونت‌طلب به بازیگرانی مشروع در ازای همکاری مقطعی. پرونده احمد الشرع و دیدار او با کاخ سفید صرفا یک نقطه عطف نیست، بلکه آینده‌ای است که نشان می‌دهد چگونه روایات رسانه‌ای و محاسبات امنیتی می‌توانند عناوین اخلاقی ساده‌انگارانه را درهم شکنند.

چرا هفته دیزاین تهران در پردیس هنرهای زیبا توقیف شد؟

۱۲

برگزیده‌ها

تفاهم‌نامه‌ها و مذاکرات دولت سیزدهم برای واردات گاز از روسیه و رفع ناترازی به بن‌بست خورد

رؤیافروشی با روس‌ها

۴

گزارش میدانی-روایی «شرق» از سوء‌مصرف داروهای اعصاب و روان، فروش آن و بالا رفتن متقاضیان

ویاس و ریتالین

از بازار سیاه تا نسخه‌فروشی

۱۰

گزارش «شرق» از ورود زنان هوادار به ورزشگاه‌ها در مشهد و خوزستان

ماجرای بازشدن

آخرین درهای بسته

۹

گزارش «شرق» از سرنوشت دختران قربانی تجاوز و تعرض در مرزهای شرقی ایران

من نجس نیستم

۷

آزمون سخت «شینباوم»

۵

نگاه

آیا بحران ناترازی بدون تغییر

در شبوه مدیریت حل می‌شود؟

یادداشتی از علی اصغر سیدآبادی

۱۲

یادداشت

ترکیه و راهزنی آبی

محمود اشرفی

آب در سرزمین‌ها و کشورهای خشک و نیمه‌خشک نقشی اساسی در رفاه و امنیت ملی دارد. در هر کشوری آمایش سرزمین، چگونگی پراکنش جمعیت، توزیع امکانات زیستی، آموزشی و... را در برنامه پیش‌رو دارد. در کشوری مانند ایران که با محدودیت منابع آبی روبه‌رو است بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها با توجه به وجود منابع آبی انجام می‌شود. این‌در حالی است در کشورهای اروپایی با توجه به فراوانی منابع، در تصمیمات آمایشی سرزمین، آب نقش چندانی ندارد. فرایند آمایش ژئواستراتژیک تمامی عناصر ژئوپلیتیک را در بر می‌گیرد. در آمایش کلان سرزمینی موضوع بااهمیت آب در دو بعد ملی و فراملی باید در نظر گرفته شود. در بعد ملی ایران دانش بهبود استفاده از منابع آب را در اختیار دارد. اما بحران آب کشورمان تنها در سطح ملی نیست. خشک‌سالی ایران و برخی کشورهای همجوار ناشی از تغییرات اقلوئیزیکی عامدانه ترکیه است. ترکیه اکنون کنترل اصلی جریان آب رودخانه‌های دجله و فرات را در دست دارد. این کشور در مسیر رودخانه فرات دهه‌ها سد ساخته از جمله سد آتاتورک که بزرگ‌ترین سد منطقه است. ترکیه با احداث سد ایلیسو کنترل آب رودخانه دجله را در اختیار دارد. آتش‌افش ترکیه به عنوان «هیدروهمون» یا سلطه‌گر آبی منطقه یاد می‌شود. «راهزنی آبی» ترکیه دگرگونی‌های ژرف اقلوئیزیکی ناخوشایندی در منطقه داشته است. تغییراتی‌که دامنه‌های آن به‌صورت خشک‌سالی تا کشورمان گسترده شده است. آمایش ژئواستراتژیک در بعد فراملی دربرگیرنده روبرویی با زیاده‌خواهی‌های ترکیه در زمینه منابع آبی است. ایران و کشورهای آسیب‌دیده بین‌المللی هستند. اولین کام در تلاش و اقدام منطقه‌ای پیگیری و مطرح‌کردن حقوق آبی در مجامع و دادگاه‌های ب ن‌المللی است.